

آتا کان یدی سه‌لک اعدادی مکتبی

بياننامه و پروغرامی

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԾՐՑՎԱՐՄԱՆ

ԱԴԵՆԱԿԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴԱԿԱՆ

ՎԱՐԺԱՐԱԿԻ

1913—1914

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ Կ. ԵԽ. Մ. ԳԱՅԵՏՈՒԹՅԱՆ

Հ. Պ. Պ. Ե. Ա. Խ.

1914

آتنا کان یدی سنهک اعدادی مکتبی
بياننامه و پروغرامی

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ԱԴԵՆԱԿԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴԱԿԱՆ
ՎԱՐԺԱՐԱԿԱՆ

1913 - 1914

Ա Յ Ն Թ Ա Գ

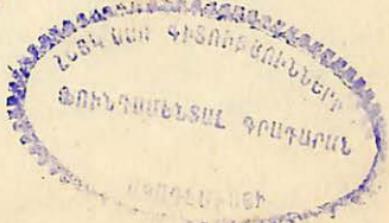
1054
LNU

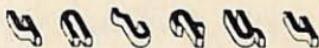
ՏՊԱՐԱՆ Կ. ԵԿ. Ա. ՔԵՐԵԶԵԱՆ

Կ. Գ. Ա. Խ. Ա.

1914

ԵՐԱՐԴԱԶԱՐԴ ՄԻԹԱՉՆԱԿԱՏՈՐ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ

ՄԵԺԻ ՏԱՐԵ ԿԲԱԾԻՑՈՑ

ԱԱՀԱԿ ՆԱՌԱՅ ՅԻՄՈՒՄԻ ՔՐԻՍՏՈՄԻ ԵՒ ԱՆՀԱՍԱՆԵԼԻ
ԿԱՄՈԲՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱՊԵՏ ԵՒ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ Ա-
ՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՅ ՄԵԺԻ ՏԱՐԵ ԿԻՒԽՈՅՑ. Մեծապատիւ ան-
դամոց խնամակալուրեան Աղենական Երկրորդական վար-
ժարանի եւ համայն ընկերակցաց ողջոյն, Սէր եւ Օրինու-
թիւն Հայրական :

Երկրորդ այցելուրեանս յԱյնքապ, վշակոծ կեանքիս
գլխաւոր սփոփանեն եղան բաղաքիդ կրական հաստատու-
թիւնները, որոց ռուրջ համախմբուած արանց եւ կանանց
միուրիւններ՝ մեղուազան աշխատուրեամբ լրին եւ անվրդով
կը վարեն երկսեռ մանկտեաց կրուրեան ու դասիարակու-
թան նուրբական զործը Տնիմային ոգևով եւ զգացումով:

Ասոնց կարգին կարեւորագոյն տեղը կը գրաւէ «Աղե-
նականը», որուն յայտագիր-ծրագրեն գոհունակուրեամբ տե-
ղեկացանք թէ՝ մեր երջանկայիշատակ նախորդին «Կիլիկեան
վարժարանի» աշակերտներէն ոմանք, յէս փակման յիշեալ
հաստատուրեան, ազգօգուտ զաղափարը կը յլանան «Աղենա-
կան» ընկերուրինը եւ համանուն «Դպրոց-Որբանոց» մը
հիմնելու:

Գաղափարը զործի կը փոխուի եւ 1874-ին Ռւսումնա-
սէր եւ Կրթասէր սանունք կարգ մը բարեսէր անձանց հետ
ուս անըուք, թէրեւս անյոյս եղանակաւ կը հիմնեն ընկերու-
թիւնը, որուն յարատիւ եւ անվիատ շարունակուրիւնը 1885ին
Որբանոցը կը ծնի:

Արքեւ խնամելու մարդասիրական ձեռնարկն ու ծառզիրը տակու կ'ընդգրածակի. բռակաւար աշակերտներ ալ դաստիարակելու նպատակը միանալով մարդասիրական ձեռնարկին, անուռես յիշ բազում ճգանց, զօհողութեանց ու երկանց «Ազեմանկան» կրտաւար գոյուրիւն կ'առնու:

1892-1912-խանամեայ ժշշանին մեջ՝ հարփարի չափորք, այլու և բռակաւար ժշշանաւարտներ, ոռուցիւնք դրձ բազարաւ եօրն մեռած, մնացեալք խանամեայ, ուսուցիչ, քիւշի, պեղագործ, ուսունող օսուր բարձր են առուրեանց մեջ, չունառական եւ արհեստաւոր, «Ազեմանկան»ի արդինուուրիան եւ օգտակարութեան ամենամեծ գրաւականն ու խոռոչն արքացոյցը կը կազմին:

Ազգանուեկ թիկեռութիւնդ չը բռականանարով նախնական կրտաւարի վիճակով, ամենուն թիկեռութեամբ տասնին եւ տղիկացանք, որ 1911 ին ոչ միայն բազողած է Օսմ. Կրարկան Խախատաւութեան նանցցին, եւ վաւերացնել տալու եօրեանու ժշշանով իրեւ եւկուզական վարժարան՝ յօգուտ եւ ի ամ Աքիրակի նասաւակութեան՝ նաև անցնալ Ռուսամարկան սարուն մեջ մից ժից ժշշանու բնիւր նույրած է ազգին, իրեւ նախախոյը և Եւկր. վարժարանին:

Մեր վաստի ենք, որ ինսանուկութիւնդ աւելի եւս զօրացու միջեւնեռու, նախ կիրանեռու եւ նյիրս պի բախնակի ժողովրդին նախակրութեամբ եւ ազակյութեամբ. իր զաներն ու քանուութիւնները պիտի կրեմուպատէկ եւ ամեն օսու աւելի սուսաւ բռում ժշշանաւարտներ պիտի նոյնիք ազգին, զիսական, զանկան, եւ ինսանուսիրական սննդածես ծո բռութիւններն եւ գրելու իր պատասխան:

Կոհնենք «Ազեմանկան» թիկեռութիւննոր, որ կրութեան դրախտը յարաւա եւ նախատան պահի, կ'ընթենք խնամեակալութիւնդ, որ ամենուն եւ ամսանց նակե, որպէս զի դրախտի բարի սննդաւն մեջ ոռուն կը ցանուի, կ'օհնենք ուսուցչական մարմինը, որպէս զի իրենց նախաձնած Ս. զործը խղճի

մօօ կատարեն եւ վարձկան մշակեներու նուաս աստիճանեն
միշ բարձ մման եւ կ'օրինենի՛ ամբողջ ուսանողութիւնը՝
հայցելով ամենուն համար Ամսուծոյ երկիւլի ու իմասու-
թիւնը:

Ի 24 դ Հոկտեմբերի 1913 ամի

իւ լաւ սովարիս ՈՅՑԻ

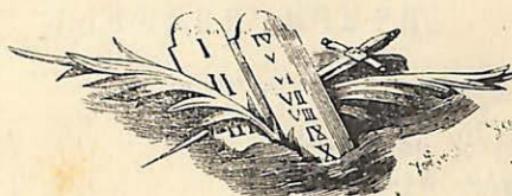
Մնամի Աղօքարան

Չի հայրապետարքուն մերում

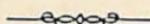
ՈՇՀԱԿ Գ. ԿԱԹՈՂԵԿԱՅՈՒՄ 1913

ՃԱՐԴԱՄԻ յ'Արու Ի իշխեան,

ի Սիս րիւ 293

ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ

ԽՆԱՄԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Արժ. Տ. Վահանն	քհ. Կիւլտալեան	(կ. թ. գ.)	Նախագահ
Տիար Յակոբ Գարսմանովելեան			Առենապետ
" Սարգիս Գրսմեան			Առենագովիր
" Աւետիս Ճէղիձեան			Բ. Առենապետ
" Յովակիմ Պաղպալեան			Բ. Առենագովիր
" Կորտպետ իլ. Պամբաձեան			
" "	Գարզաւեան		
" Մելքոն Գալովեան			Անդամք
" Յովակի Այնեան			
" Մհ. Յարումիւն իլ. Պատմաձեան			

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Տիար Արմենակ Ճէղիձեան		Առենապետ
" Սարգիս Տէմիքձեան		Առենագովիր
" Մհ. Միհրան Գ. Պատմաձեան		Գանձապետ
" Արտաշէս Թահթամեան		
" Գրիգոր Սամվձեան		
" Հմայեալ Գալովեան		
" Տօղթ. Ներուկ Պաղտօնեան		

ՕՐԱՑՈՅՑ

→→→ՑՑԸԸԸ→→

1. Մուտքի քննութիւն	Յունիս 10-15	Օգոստոս 10-15
2. Բացում դպրոցի	"	15
3. Հաստատման տարեդարձ	"	24
4. Կիսամեռայ քննութիւն	Դեկտեմբերի վերջին եօթնեակ	
5. Սկիզբ Բ. բգ կիսամեռայ մշանին	Յունվար	15
6. Տարեկան քննութիւններ	Յունիս	5-10
7. Վելայականաց բաշխում	Յունիսի երկրորդ շաբաթ	

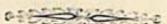
ՎԱԳԱՆՅ

→→→ՑՑԸԸԸ→→

8. Ա. Ծնունդի	Յունվար 5-14
9. Ա. Զատկի	Աւագ Եշ. Էն սկսեալ 10 օր
10. Վերափոխման մեռելոցի օր	
11. Խաչվերացի	" "
12. Կաղանդ	
13. Տեառընդառաջ	
14. Աւետում	
15. Համբարձում	
16. Վարդանանց	

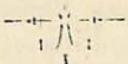
ՈՒՍՈՒՑՉԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ

1. Տիար Յակոբ Զեյթունցիան (B. A; B. D; Ph. D. Տօղմոր Փիլիսոփայութեան)։ վկայեալ Տարսոնի Գոլէնէն, Մարաշի Առառածածաբանականէն և Տէնըլլրի համալսարանէն ։ Տնօրէն՝ Փիլիսոփայութեան, պատմութեան, քաղաքակրթութեան, անտեսազիտութեան, Անդղիերէնի և ատենախօս Լսարանին։
2. Տիար Նշան Տ. Պետրոսեան (B. D.), վկայեալ Աղենականէն, կ. թ. Գոլէնէն և Մարաշի Առառածածաբանականէն։ Աւսողութիւն, Հայերէն, կրօն։
3. Տիար Գալուստ Ռոկերիչեան, վկայեալ Երուսաղէմի Ժառանգաւորացէն և երեք առքի ուսած Փարիզի էքսէլ Նորմալին մէջ (Ecole Normale d'instituteurs de la seine)։ Հայերէն, Գաղղիերէն։
4. Տիար Արքահամ Մէրայտարեան, վկայեալ Աղենականէն և կ. թ. Գոլէնէն։ Հայերէն, Հայոց և Բնդէ, Պատմութիւն, աշխարհագրութիւն։
5. Տիար Գրիգոր Տաղեան, վկայեալ Աղենականէն և կ. թ. Գոլէնէն։ Բնական զիտութիւններ, Աւսողութիւն, Անդղիերէն։
6. Մուհամմէտ Խայրի Էֆէնտի, վկայեալ Մէտքոնէն, Օսմանիերէն։
7. Տիար Նազար Մէրտիսանեան, վկայեալ Աղենական Երկրագական վարժարանէն։ Աւսողութիւն, Անդղիերէն, Թրքերէն։
8. Տիար Եսայի Եսայեան, վկայեալ Աղենական Երկրորդական վարժարանէն։ Հայերէն, Թրքերէն, Անդղիերէն։
9. Տիար Պետրոս Տ. Պետրոսեան, վկայեալ Աղենականէն, Թրքերէն, Հայերէն, Երաժշատութիւն։
10. Տիար Ռուբէն Պարսամեան, վկայեալ Աղդ. Եկրուսեան վարժարանէն։ Թրքերէն, Հայերէն, կրօն։

ԱՅՅԵԼՈՒՆԵՐ

11. Տ. Վահան Քահանայ Գ. , Կիւլտագեան , վկացեալ Ադե-
նականին և Կ. Թ. , Գոլէձէն : Կրօն :
12. Տիար Յովակիս Պաղպալեան , վկաչեալ Ակրասախոյ Նօր-
մալ սիսւլեն և Կ. Թ. , Գոլէձէն : Եւանկիւնաչափաւթիւն :
13. Տիար Տօղի . Գէորգ Արտանեան (Մ. Դ.) , վկաչեալ Ա-
դենականին , Կ. Թ. , Գոլէձէն և Պէլլութի Ամերիկան
Բժշկական վարժարանին : Տարբարանութիւն :
14. Տիար Տօղի . Ներուս Պաղտօնեան (Մ. Դ.) , վկացեալ
Պէլլութի Ամերիկան Բժշկական վարժարանին : Ամր-
դակազմութիւն :

ԹԷ Ի՞ՆՉՊԷՍ ՀԻՄՆՈՒԵՑԱԽ ԱԴԵՎԱԿԱՆԸ

Հանգուցեալ երջանկայիշտատակ Տ. Տ. Մկրտիչ Քէյֆ-
սիզեօնն կաթողիկոսի անման յիշատակն եղող «Վարժարան
Կիլիկիոյ» անուն դպրոցի աշակերաները նախ Աղենականն
անուն ընկերութիւն և ապա համանուն դպրոց-որբանոց մը
հիմնելու զաղափարն յդայտն, իրենց սոյն զաղափարին ի-
րականացումին առիթ ընծայեց Կիլիկեան վարժարանի փա-
կումը :

Յիշեալ վարժարանին, վերոյիշեալ սաները միանալով
Այնիւապի կարգ մը անձնաւորութեանց հետ 1874ին կաղ-
մակերպաւեցան «Աղենական» ընկերութեան անունով :

Ի սկզբան թէե անշուք՝ սոյն ընկերութիւնը յարատե
և անվճառ գործունէւթեամբ չարաւնակելով իր գոյու-
թիւնը՝ վերջապէս կը իրականացնէ բր այդքան գեղեցիկ և
օգատակար նպատակը՝ բանալով Որբանոց մը 1885ին, ապա
հաւատարիմ իրենց նախկին մասպատամին և չգոհանալով
որբեր միայն իննամերու — իրենց մարզասիրական ձեռնար-
կին՝ ընդարձակելով ծրագիրը, թոշակաւոր աշակերաներ ևս
կրթել յանձն կ'առնեն : Սոյն դպրոց-որբանոցը կը մկրտուի
«Աղենական» անունով :

1911ին «Աղենականը» Օսմանեան կրթական նախա-
րարութեան կողմանէ պաշտօնագլու կը ճանչցուի իբր եօթ-
ն սմէայ երկրորդական վարժարան (իտարի) :

Աղենականը կը պարունակէ նաև Ծաղկոցի և Նախա-
կըրթարանի բաժիններ :

ՀԻՄՆԱԴԻՐՔ ԱԴԵՆԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

— — —

- Տիտր Մհի . Գրիգոր Լէմլէկեան (վախճանեալ) .
 " Կարապետ Զէմպէրձեան , արհեստաւոր . Այնթապ
 " Կարուճ Մէրձէնեան , վաճառական , "
 " Համբարձում Հաճլնլեան (վախճանեալ)
 " Դուկաս (Ամբատ) Տէմլրձեան , Տ . Մեսրոպ
 Քնյ . վախճանեալ
 " Միտաք (Բասկի) Գօչոնեան , արտօնաւէր
 Ժամանակի , վախճանեալ
 " Մինաս Պապաեան , կառավարիչ Ակարժա-
 րանին Կիլիկիոյ վախճանեալ
 " Միքայէլ Բերիացի , դերձակ Հալէպ
 " Մովսէս (Վահան) Քիւրքնեան , վկայեալ
 փաստաբան Պութօն
 " Յակոբ Գալճեան , վախճանեալ
 " Յակոբ Գարբամանուկեան , անդամ վերաքն-
 նիչ զատարանի . Այնթապ
 " Յարամիւն Գրտճեան , վախճանեալ
 " (Աշտ) Պիրէճիքլեան վախճանեալ
 " " Կէղէնեան , նախագահ Առե-
 տրական դատարանի , Հալէպ
 " Յովհաննէս Բերիացի վախճանեալ
 " " Պիրէճիքլեան "
 " " (Ֆէրիտ) Պօյաճեան Վանի կու-
 սակալի նախկին փոխանորդ Պոլիտ
 " " Քիլիսցի Արհեստաւոր
 " Յովսէփ Առաքելեան վաճառական Այնթապ
 " "

- Տիար Յեալարէթ (Հելմի) Ներսեսեան վկայեալ
փաստաբան Զմիւռնիա.
- „ Ներսէս Պօմուեան վկայեալ Գէորգեան
Ճեմարանէն, վախճանեալ
- „ Եշան՝ թէրզեան ուսուցիչ վարժարանին
Կիլիկիոյ վախճանեալ
- „ Պէտրոս Մուղալեան „
„ Պօղոս Աղձակեան Արհեստաւոր Այնիւագ
- „ Սարգիս Մարտոսեան Տ. Մկրտիչ Հնդ Եփիստ
„ (Մուշեղ) Սարսփեսն վաճառական Մուշ

ՀԱՄԱԳՈՐԾ ԱԴԵՆԱԿԱՆ ՈՐՅԱՇՈՅ-ԴՊՐՈՑԻՆ

Արժ.	Տակոր քննյ.	Տ. Յովհաննէսկումն վախճանեալ
Տիար	Ամրուտ Տէրիունեան (Տ. Մերուպ քննյ.)	Օքուլ
"	Գէորգ Մզրուկան (Տ. Կար. քննյ.)	Այնթառ
"	" Տաղլեան	"
"	Վասովար Պէրէջիկեան	Վախճանեալ
"	Մէ. Գրիգոր Լէլլէկան	"
"	Մէ. " Պապմանձեան	"
"	" Տաղլեան	Այնթառ
"	Կարուժ Թէրզիսկոչեան	Վախճանեալ
"	Մէ. Կարուպեան Պարեան	Այնթառ
"	Մանուկ Պաղտօնեան	"
Մուշեղ	Ասրութեան	Մուչ
"	Մէ. Յարութիւն Եսայեան	Այնթառ
"	Յակոբան Պաղօնեան	Վախճանեալ
"	Յակոր Զէրինեան	Այնթառ
"	Յարութիւն Գոլանձեան	Այնթառ
"	Ներսէս Յարուղեան	Այնթառ
Տօղ.	Արդիս Հեղիմեան	Վախճանեալ

ՆՊԱՏԱԿԸ

Ագենական երկը . վարցարանի նպատակն է գաստիտաքակել Հայ նոր սերունդը (որբ , աղբատ կամ թոշակաւոր մշակելով՝ անոր մէջ բարձրագոյն բարքի , կատարելութեան) գաղափարականը :

Ագենական չ'պիտի բնիլրկի ոչ մի զոհողաթեան առջեւ , տալու համար կիրիկիոյ Հայ սերունդին կատարեալ գաստիտարակութիւն մը , որպէս զի անձիւր Հայ անհատ , մնած կրօնական , դիտական , գրական թէ փիլիսոփայական անհրաժեշտ ծանօթութիւններով , ի վիճակի բլլայ ասպրելու իբր մարդ և իբր ազգային անհատ , աէր հասաւառուն կամքի և աղնիւ նկարազրի՝ յօդուա իր պատկանած համայնքին և հանուր մարդկութեան :

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Ագենականը բաց է անխոտիր ամեն Հայ ազգի պարկեշտ և մաքուր բարոյականի աէր պատանիներու և երիտասարդ ներու :

Չեն մերժուիր նաև վերոյիշեալ պայմաններով տարբեր կրօններու պատկանող աշակերաներ :

Վարժարանու մանել տղող աշակերտ մը պարտի ի ձեռուն աւնենալ եկած գողրոցէն արուած բարի վարաց վկայական մը :

Եօթ տարեկաննեն վար մանուկներ չեն ընդունութեալ ծաղկոցին մէջ :

Նորեկներէն կը պահանջուի առանց բացառութեան մաից քննութիւն :

Մուտքի քննութիւնները կառնուին Յունիս 10—15 , Օգոստ . 10—15 :

Մուտքի քննութեան ընդունուելու համար ամեն նորեկ աշակերտ պէտք է իբր կանխավճար մէկ մէծիտ բերէ , սոյն գումարը իբր տարեկանն կը հաշուըուի եթէ ընդունուի , հաւ կառակ պարագային ետ չ'տրուիր :

ԱՇԱԿԵՐՏԱՑ ԾԱԽՔԵՐԸ

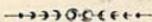
Ա. Տարեթոչնակ ։ վարժարանս ունի 12 դասարան։ կարգերու աստիճաննին համեմատ կ'որոշուի իւրաքանչյ ւրաշակերտի ասարեթոշակը. այսպէս. Ա. կարգի աշակերտ մը պարտի վճարել 16 մէջիս. Բ. կարգի աշակերտ մը 15. Գ. կարգինը 14 և այսպէս աստիճառաբար 13. 12. 11 ևն. Ճ. (վերջին) կարգի աշակերտ մը պարտի վճարել 5 մէջիս։

Բ. Իւրաքանչյւր աշակերտ ուսանան ամբողջ տեւողութեան միջոցին իր ծախքով պէտք է հայթայիլէ զրենական բալոր պիտոյքը. (զիրք, աւեարակ, թուղթ ևն.)։

Գ. Վարժարանիս պահատա-միւզիգի կրնան մասնակցիւ աշակերտներ, ինչպէս նաև ընթացաւրաններ և այլ պարկեշտ անձեր, կանսիկ վճարելով կէս 0օմ. ոսկի մէն միտարուան համար։

Դիտուրին. Աշակերտներ կրնան մասնակցիւ այն տայմանաւ որ չթերանան իրենց միւս պարտականութեանց մէջ։

ԾԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆՔ

1. Տարեթոչակը պարտի վճարուիլ հետեւեալ թուականներուն.

Առաջին կէսը մուտքիւ առթիւ 0դոստ. 15ին

Վերջին կէսը Դեկտ. 15—Յնվր. 1

Կամաւորի հանգամանք ունեցող (special) աշակերտներ պարտին վճարել ամբողջ տարեթոչակը։

2. Ու է պատճառաւ գպրոցական տարեշրջանը առանց լրացնելու կիսկատար ելնող աշակերտէն գանձուած զրամը. ետ չտրուիր։

Ն Պ Ա Ա Տ Տ Հ Յ Ա Շ

Վարժարանս հաւատարիմ իր հիմնական սկզբունքին, կը պահե սրոշ թուս լ որբեր, հացալով իրենց հազուսաեղինն և գրենական ծախքերը, նաև սրոշ թուս լ ձրիա լարժ կ'ընդունի այն աշակերտաներէն, որոնց մաւարական կարողութիւնները բարձր են, բայց ճնողքը աղքատ :

Ուեէ կերպով դպրոցին զնութիւն առնող աշակերտները բարոյական սպարագականութիւն ունին իրենց եղած ծախքերը ազագային հատուցանել, ու այս հարկ եղած հաւատարիքը սպարագին առաջ :

Նպասար կը գագրի, երբ նպատարներին դասերու միջին աստիճանը (80) ութունէ սպակառ է և կամ բարոյական թերութեանց մէջ գանուի :

Երբ որբ լինդունուելու համար թեկնածուն որէտք է ծաղկոց մը աւարտած ըլլալ :

Նպասարներ աշակերտաները գագրոցի կողմէն իրենց ցուցուած զործերը ովետք է կատարեն :

ԵԿԱՄՈՒՏ

— 252 —

Վարժարանիս եկամուտի աղբիւրներն են :

Ա. Աշակերտաներէ գանձուած աւարեթոշակիններ

Բ. Խարանի գանձանակին հասոյթը

Գ. Վարժարանիս սեպհականութիւնը եղող խանութներէ գանձուած վարձքը

Դ. Խնամակալութեան անդամոց և համակերներու նուերներ :

ԿԱՆՈՆՆԵՐ

• • • • •

Դպրոցի պաշտօնական լեզուն հայերէն է .

Անդղիերէն և Գաղղիերէն լեզուներու համար ևս որոշ ժամկեր կը յատկացուին .

Լեզուի գտարքը ուսուցուելիք լեզով կ'աւանդուին :

Դպրոցի կամ աշակերտի մը ուեէ նիւթական վնաս հասցնող աշակերտը պարտի տուժել :

Աշակերտաց բացարձակառէս արգիլուած է իրենց ուսումնակցութեան շրջանին ո և է քաղաքական բնոյթ ունեցող կուսակցութեան պատկանիլ :

Անձնիւր աշակերտ պարտի հաեւ հնազանդիլ ներքին կանոնագրի մէն մի յօդուածի արամազգութեան :

Ամէն կիրակի ասաւօտ և երեկոյ , նոյնպէս պահելի առնական օրեր աշակերտք պարտաւոր են եկեղեցի ներկայ գտնուիլ :

ՀԱՄԱԿԱՐՔ [SPECIAL] ՀԱՆԳԱՄԱՆՔ ՈՒՆԵՑՈՂ

Ա Շ Ա Կ Ե Ր Տ Վ Ե Ր

Կամաւորի հանգամանքով աշակերտներ կ'ընդունուին միայն բարձրագոյն երեք (3) կարգերու մէջ , սակայն անմնց հետեւած զատերու թիւը ըստ ծրագրի սահմանեալ առաւելադոյն չափը ողեաք չէ անցնի :

Միմիայն ծնողաց հաւանական մէր և բժշկական աեղեկաղբով , աշակերտ մը կրնայ կոմաւոր առանող ըլլալ վարի կարգերու մէջ :

Կամաւոր աշակերտաներուն վկայական չարտիր , իրենց առած զատերուն համար ի պահանջել հարկին - certifica մը կը տրուի :

ԾՐԱԳԻՐ ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆԻ

ԺԲ. ՏԱՐԻ

	Ճարաբը
1. Կրօն . աղօթք , գլխաւոր դէպքեր և դէմքեր Հին և Նոր Կտակարանէն	2 Դաս
2. Հայերէն . Լուսաբեր Ա. տարի	6 "
3. Ուսողութիւն . 1—1000 գումարում հանում	3 "
4. Իրադիտութիւն . ուսումնասիրութիւն ծանօթ առարկաներու	2 "
5. Աշխարհագրութիւն . նախնական գիտելիք և Այնթապի բնական Աշխարհագրութիւն	2 "
6. Պատմութիւն	2 "
7. Զեռազործ գունաւոր թուղթերով	1 "
8. Գիր և Գծագրութիւն	4 "
9. Երգ	2 "
10. Մարմնամարդ	2 "

Ժ.Ա. ՏԱՐԻ

	Ճարաբը
1. Կրօն . Շարունակութիւն նախորդ տարուան	2 Դաս
2. Հայ . Լուսաբեր Ա. տարի <i>Ա. Վարդապետի պատճեն</i>	6 "
3. Ուսող . 1—10,000 Զորս գործողութիւնք	2 "
4. Իրադ . Թէյեան Ա. տարի	2 "
5. Աշխարհ . Այնթապ և իր գիւղերուն Աշխարհագրական վարժութիւնները	2 "
6. Պատմ . Աղգային պատմութիւններ կարեւոր գրուազներ	2 "
7. Զեռազործ . Շարունակութիւն	1 "
8. Գիր և Գծագրութիւն	4 "
9. Երգ	2 "
10. Մարմնամարդ	2 "

Ժ. ՏԱՐԻ

Ժամանակից հայոց տարբերակ

1.	Կրօն.	Պատմ.	Հին կտակարանի Միւ-Պանտացի	2	Դաս
2.	Հայ.	Ա.	Վարժութիւն	6	"
3.	Թրքերէն.	Ելիֆաթա.	Մէքթէպի քիթուպիսնէսի	4	"
4.	Ուսող.	Գալաֆեան Ա.	տարիի	3	"
5.	Իրազ.	Թէյեան Բ.		2	"
6.	Աշխարհ.	Թուրքիայ.	Նահանգային . բնական . Վարչական	2	"
7.	Պատմ.	Հարունակութիւն		2	"
8.	Զեռագ.	Երկրաչափական զործնական դիտելիք		1	"
9.	Գիր և Գծագր.			4	"
10.	Երգ			2	"
11.	Մարմնամարդ			2	"

Ժ. ՏԱՐԻ

Ժամանակից հայոց տարբերակ

1.	Կրօն.	Նոր Ուխտի Միւ . Պոնտացի	2	Դաս	
2.	Հայ.	Վ.	Վարժութիւն	5	"
3.	Թրքերէն Բ.	Մէքթէպի քիթիւպիսնէսի վէ Բէնիլմա'ի զրաաթ	4	"	
4.	Ուսող.	Գալաֆեան միջին	3	"	
5.	Իրազ.	Թէյեան բարձրագոյն	2	"	
6.	Աշխարհ.	Թուրքիոյ բնական և Վարչական մասը ընդարձակելով	2	"	
7.	Պատմ.	Համառօտ Ազգային պատ.	2	"	
8.	Զեռագործ.	Հարունակութիւն	1	"	
9.	Գիր և Գծագր.		4	"	
10.	Երգ		2	"	
11.	Մարմնամարդ		2	"	

Ը. ՏԱՐԻ

	Ճաբարը
1. Կրօն. Համառօտ կրօնազիառութիւն Հաբելեանի և զասախօռութիւնք	2 Դաս
2. Հայ. Գանձարան (Անտոննեան) քերակա- նութիւն (Գաղանձեան) շարադրութիւն	5 "
3. Թրքերէն. 10 թէմուզ 2 բգ և Յրդ	4 "
4. Ուսող. Միջին (շարունակութիւն) և բարձրագոյն (Գալվաֆեան)	3 "
5. Իրազ. Թէյհան (բարձրագոյնին չար.թիւնը)	2 "
6. Աշխարհ. Խաչկոնց Ա. տարի	2 "
7. Պատմ. Համառօտ Օսմաննեան	1 "
8. Անդզ. Dent's First և խօսակցութիւն	4 "
9. Գիր և Գծազը.	4 "
10. Երդ	2 "
11. Մարմնամարդ	2 "

ԾՐԱԳԻՐ ԻՏԱՍԻ Ի

Է. ՏԱՐԻ

	Ճաբարը
1. Կրօն. Հին Ռւխտի (Ծնդարձակ լէս տարի)	2 Դաս
2. Հայ. Թանգարան, քերականութիւնն (Հր. Ասատուր) շարադրասութիւն	5 "
3. Թրքերէն. Թէմուզ 10 (շարունակութիւն Գրդի) Մուխտասար Նէվտէսթէ, Մուխտասար ոսրֆը Օսմանի, Սէնէտաթի Թահրիրի, Մէքթէպ քիւ- թիւպհանէսի, Գրատթ վէ խոթինսախ	5 "
4. Անդ. Dent's Fist (շարունակութիւն) և Dent's second	4 "

Grammer, conversation, paraphrazing	3	"
5. Աւսող. Պօյաձեան թուարանութիւն	2	"
6. Հայ. Պամ. Արիստակէս Պօյաձեան և Խաչկոնցի	2	"
7. Աշխարհ. Դաւիթ Խաչկոնցի Բ. տարի	2	"
8. Գիր և գծազրութիւն	4	Դաս
9. Երգ և նօթա	2	"
10. Մարմնամարդ	2	"

Զ. ՏՈՒԻ

Ճարարը

1. Կրօն. Նոր Ուխտի և Եկեղեցական Պատմութիւն (Համառօտ)	2	Դաս
2. Հայ. Բ. Հաւաքաջոնց (Ս. Գափամաձեան), Ճամանկաբարգի Հայ գրականութիւնն. Քերա- կանութիւն, Շարադրութիւն	5	"
3. Թրքերէն. Իլավէլի Նելաէսթէ, Թհղող. Խաթինսախ, Թալլիմի Քիթապէթ, Մութավիլու սարֆը Օսմանի	5	"
4. Անդղ. Dent's Second, Grammer, Conversation, Essay	4	"
5. Աւսող. Տարրական Հայերէն Ալձէսրա	3	"
6. Ընդհ. Պատմութիւն. Արեւելեան հին ազգեր և Յունաց (Յալեան) և Օսմ. (Ալի Բէշատ)	3	"
7. Աշխարհազր. Գ. Երգ Խաչկոնցի	2	"
8. Գիր և Գծազր.	2	"
9. Երգ և նօթա	4	"
10. Մարմնամարդ	2	"

Ե. ՏՈՒԻ

4 Երաժշտութիւն Ճարարը

1. Կրօն. Հայ Եկեղեցւոյ Պատմութիւն (ընդարձակ)	2	Դաս
2. Հայ. Ճամանակից (Սիրունեան), Գրաբար (Ա. ընթացք ի գրոց)	5	"
3. Թրքերէն. Ենձի Խղթիթափ, Նահվը Օսմանի, Վէ Հնձի Խղթիթափ, Խնթինսախ, Էլրազը բէսմիլիէ	6	"
4. Անդղ. 4th and 5th Crown Reader, Gramm.		

Correspondance	4	"
----------------	---	---

5. Գաղղիերէն . Méthod Directe (Ա. Հինգլեան)	3	"
6. Ուսող . Բարձր . ընթացք (Գալաֆեան) — — —	3	"
7. Ընդհ . Պատմ . Հոռվիմայեցւոց , Միջին և Նոր Դար (Մալեան)	2	"
8. Աշխարհագր . Օսմանեան և Տնտեսական	2	"
9. Գիր և գծագր .	4	"
10. Երգ և նօթա	2	"
11. Մարմնամարզ	2	"

Դ. ՏԱՐԻ

Շաբաթը

1. Կրօն . Քրիստ . վարդապետութիւն (Մուշեղ Խովիսկոպոս) (կէս տարի)	2	Գամ
2. Հայ . Բ. ընթացք ի զրոյ , քերականութիւն (Գարագաչեան) , Մեղրազէտ	5	"
3. Թրքերէն . Յնձի իդթիթափ , էտէպիյաթ իսթինսախ	5	"
4. Անգղ . 6th Crown Reader. Gramm, Ety- mology, canvers. corresp.	4	"
5. Գաղղ . Méthod Directe, deuxième année	3	"
6. Ուսող . College Algebra (Wentworth)	4	"
7. Պատմ . Հայոց (Բալասանեան)	3	"
8. Աշխարհ . Բնական Proff. Tarr	2	"
9. Մարդակազմութիւն . Martin (կէս տարի)	3	"
10. Գիր և գծագր .	3	"
11. Երգ և նօթա	2	"
12. Մարմնամարզ	2	"

Ե. ՏԱՐԻ

Շաբաթը

1. Կրօն . քննական Քրիստոնէական (կէս տարի)	2	Գամ
2. Հայ . Հատընտիր ընթերցուածք (Գրաբար) քերականութիւն , բանահիւսութիւն	4	"

3.	Թրքերէն . Թալիմի քիթապէթ , Լիսանը Ձարսի . Սարգ վէ նահզ	4	"
4.	Անդղ . Sartor Resartus by Carlyle & The teaching of English composition	4	"
	By E. E. Covernton. Gramm. correspondence		
5.	Գաղ . Méthode Directe troisième année	3	"
6.	Ուսող . Երկրաչափութիւն Plain (Philips & Fishers)	2	"
7.	Պատմ . Ընդհ . Հին , Յունաց և Հռոմայիցոց Myer's	2	"
8.	Բնագիտութիւն . Պէզճեան & Milikan and Gale	2	"
9.	Աշխարհ . Վաճառականական (Կէս տարի)	3	"
10.	Բուսաբանութիւն Asa Gray & Berger(Կէս տարի)	3	"
11.	Գիր և Գնագ .	-	
12.	Երգ և Նօթա	2	"
13.	Մարմնաւարդ	2	"

Բ. ՏԱՐԻ

		Շաբաթը
1.	Կրօն . Ընդհանուր Եկեղեցական պատմութիւն	1 Գաս
2.	Հայ . Տելեմագ , Քերականութիւն , բանահիւսու- թիւն	4 "
3.	Հոգեբանութիւն և Տրամաբանութիւն (Logic)	2 "
4.	Թրքերէն . Րէհպէրի քիթապէթ , Սիւնպիւթիւ- թան (Փարսի) Էմսէլէ (Արապի)	3 "
5.	Անդղ . Craik's Eng. Lit. gramm. Tennyson . Longfellow Modern Writers, correspondence	3 "
6.	Գաղ . Méthode Directe quatrième année	3 "
7.	Ուսող . Գործնական տոմարակալութիւն (Տիւղէնձեան) և պարզ + կրկնատոմար	2 "
8.	Ընդհ . Պատմ . Միջին նոր և ժամանակակից Myer's	2 "
9.	Մէջէլլէ , Մալիւմաթը Գանունիցէ	2 "
10.	Երկրաչափութիւն Solid, Philip's & Fisher's	2 "

11. Arithmetic commercial (գասախօսութիւն (կէս տարի))	2	"
12. Բնադրառութիւն Mellikan & Gale և գասախօսութիւնք A. L. kimballէն	2	"
13. Դիր և Գծագր.	-	-
14. Երդ և նոթա	2	"
15. Մարմնամարդ	2	"

Ա. ՏԱՐԻ

	Տարարդ
1. Կրօն. Պատմութիւն կրօնից (կէս տարի).	2 Դաս
2. Հայ. Մելառն և բանահիւսութիւն (կէս տարի)	2 "
3. Թրքերէն Սիւլէյման Ֆէնմինին էաէպիցաթը	2
(կէս տարի)	"
4. Անգլ. Շեյքսպիր, Միլթըն. Թէնիսըն (կէս տարի)	2
5. Դադ. Méthode Directe Cinquièmë année et lecture choisi	3 "
6. Ուսող. Trigonometry Wentworth (կէս տարի)	3 "
7. Օսմ. Պատմ. մուֆասսալ Ահմէտ Բէշատ պէջ	3
(կէս տարի)	"
8. Իզթիսատ Political economy (կէս տարի)	3 "
9. Աստեղաբաշխ Prof. Tarr (կէս տարի)	3 "
10. Քաղաքակրթութիւն գէպի Ֆէտէրացիա (Խաժակ) և մասնաւոր գասախօսութիւնք (կէս տարի)	3 "
11. Կհնդանաբանութիւն (կէս տարի)	3 "
12. Տարրաբանութիւն M. Simon's & tontr. the Inorganic chem. A. Smith	2 "
13. Երկրաբ. և Հանքաբ. Le compte	2 "
14. Մտաւոր և Բարոյական փիլիսոփայութիւն (գա- սախօսութիւնք) (կէս տարի)	2
15. Գատմութիւն փիլիսոփայութիւն (գասախօսու- թիւնք) (կէս տարի)	2 "
16. Մանկավարժական գասախօսութիւնք	2
(կէս տարի)	"
17. Երդ և նոթա	2 "
18. Մարմնամարդ	2 "

ՔՆՆՈՒԹԻՒՆՔ

1. Մտից քննութիւնները Յունիս 10—15 Օգոստ 10—15
Տարին երկու ամսվամբ ընդհանուր քննութիւն կը կատարուի (Տես Օրացոյցը)
2. Բարձրագոյն հինգ կարգերու քննութիւնները զրաւոր կը կատարուին, ի պահանջել հարկին բերանացի ևո կրնան ըլլալ :
3. Աւարտած դասերու քննութիւններ, անսնց լուսած առեն կ'առնուին :
4. Դասի մը առաջին քննութենէն չ'անցնող աշակերտին երկրորդ պատեհութիւն մը միայն կը տրուի :
5. Քննութեան աստիճանը եթէ միջակէն պակառ ըլլայ, աշակերտը քննութենէ չ'անցնիր :
6. Կարեւոր երկու ճիւղերու քննութենէն չքննցնող աշակերտը, չ'կրնար փոխել իր կարգը (մանրամասնութեանց համար դիմել ներքին կանոնագրին) :

ՄՐՑԱՆԱԿՆԵՐ

1. Շարադրութեան մրցում :— Հայ. Օսմ. և Անգղ. լեզունեներով շարադրութեան մրցում կը կատարուի, որու կրնան մասնակցիլ բարձագոյն երկու կարգի աշակերտներ. Ե. աստիճանը շահողներ միայն նույը կ'ստանան : Դիս. Առ նուազն երեք աշակերտ մասնակցելու հն :
2. Արտասանութեան մրցում :— Ատենամարզանքի մէջ բարձրագոյն աստիճան շահողներէն 12 հոգի կ'ընարսւին արտասանութիւններ ընելու համար : Քննարութիւնը կը կատարուի բարձրագոյն չորս կարգերու մէջն :

- Արտասանութիւնք տեղի կ'ունենան չորս լեզով . մի
անգամ մրցանակ շահողը երկրորդ անգամ չ'ընտրուիր։
 3. Բարյականի մրցանակ
 4. Դասի մրցանակ
 5. Աշխատասիրութեան մրցանակ
 6. Անընդհատ եկեղեցի յաճախեղու մրցանակ
 Վարժարաբանիս աշակերտներուն մէջ վերջին 4 տեսակէտ-
 ներով բարձր արժանիք ցուցնողներ մրցանակ կ'ստանան
 իրենց աստիճանին համեմատ։

ԱՍՏԻՃԱՆ ԵՒ ՎԻՃԱԿԱՑՈՅՑ

Բարձրագոյն թիւը 100 հաշուելով

1. Միջակ	70—80
2. Լաւ	80—85
3. Բաջ	85—90
4. Բաջալաւ	90—100

Տարին չորս անգամ գասերու աստիճաններ կը կար-
 դացուին գպրոցին մէջ, իսկ ամէն կիսամեռյի վերջ մաս-
 նաւոր պաշտօնական վիճակացոյցերով աշակերտներու թէ
 գասին և թէ աշխատութեան նաև բարոյականի աստիճան-
 ները կը հաղորդուին ծնողաց և կամ պաշտպաններու։

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՌՈՂԶՈՒԹԻՒՆ

Դպրոցը կը պահանջէ ամէն աշակերտէ կատարեալ մաք-
 րութիւն . վարժարանս՝ հոգածու է աշակերտներու անող-
 ջութեան մւ առ այս ունի իր մասնաւոր բժիշկը Տօղթ . Մու-
 շեղ էֆ . Հատիտեան։

ԱՐԱՆՁՆԱՇՆՈՐՉՈՒՄ

Վարժարանին բարձրագոյն երկու կուրզերու աշակերտները
գերծ են զինուորակեն, լուս Օսմ. զինուորական կանոնագրին:

ՅԱՆԿ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՄ ԸՆԹԱՑԱԽԱՐՏՆԵՐՈՒՆ

1892

Արմենակ Յէքէճեան*	արհեստաւոր	Այնթառ
Գարեգին Թիւթիւնճեան*	վաճառական	"
Թաթուլ Ճպափրիկեան*	արհեստաւոր	"
Հրանտ Ճանիկեան*		
Մուշեղ Հատիտեան*	բժիշկ վկայեալ M. D.	"
Նշան Ա. Պետրոսեան	ուսուցիչ B. A. B. D.	Պոմըօն
Յակոբ Աւազբանոսեան	Civil Engineer	
Սմբատ Տ. Գողոսեան*	դեղագործ վկայեալ	Աղեքս.

1894

Արտաչս Կիւլալեան*	Տ. Վահան քննյ.	Այնթառ
Յարութիւն Դ. Պատմաճեան	վաճառական	"
Նազարէթ Գրաճեան	վաճառական	"
Պարոյր Անտոնեան*	մեռաւ	
Պետրոս Կիրակոսեան	երկրագործ-վաճառ	Հասանպէջլի
Տիգրան Գոչօղլանեան*	արհեստաւոր	Նիւ Եօրք

1895

Արքահամ Աէրայտարեան	ուսուցիչ	Այնթառ
Արմենակ Ճէպէճեան	վաճառական	"

Աստուածատուր Մահաեսեան երկրադորձ	Հասանպէյլի
Դէորդ Արալանեան բժիշկ վկայեալ M. D.	Այնթապ
Յովսէփ Պատմաձեան	
Տրդատ Իսկէնտէրեան զրավաճառ	Կ. Պոլիս

1889

Հապիսլ Թէձիրեան ուսուցիչ	Այնթապ
Յակոբ Խարաձեան* ուսանող	Նիւհէյլըն
” Քէօչկէրեան* Արհեստաւոր	Այնթապ
Յովհաննէս Արարատեան ”	”
Յովսէփ Մահաձեան բժիշկ վկայեալ M. D.	Քիլիս
Տրդատ Ճիկէրձեան վաճառական	Խարբերդ

1900

Արմենակ Տէմիրձեան վաճառական	Տիգրանակերտ
Բէնիամին Գնաձեան արհեստաւոր	Այնթապ
Լիւնն Եկաւեան ատամնաբոյժ	Թիգլիս
Կարապետ Քիւթիւկեան վաճառական	Պոոթօն
Մանուէլ Մղրպիկան արհեստաւոր	Գահիրէ
Յովսէփ Քեանիկձեան* ”	”
Ներսէս Գատմաձեան ”	”
” Աէմէրձեան ”	”
Յովսէփ Միւրէկեան վաճառական	”
Սուրէն Փողնարեան արհեստաւոր	”

1902

Արբանամ Թովվմասեան վաճառական	Այնթապ
Գէորգ Ճիպինլեան արհեստաւոր	”
Թորսս Մէրձէնեսն վաճառական	”
Կարապետ Տէմիրձեան արհեստաւոր	”
Միհրան Գ. Պատմաձեան վաճառական	”
Մկրտիչ Արարատեան արհեստաւոր	”
Տիգրան Ճէպէձեան վաճառական	Տիգրանակերտ

1903

Աստուածատուր	Գապագեան ,	վաճառական	կեսարիա
"	Շօլրամեան		Նիւ Եօրք
"	Աէֆլեւան*	արհեստաւոր	Այնթապ
Գէորգ	Պապական*	քահանայ	Հսոմլլայ (Ճիպին)
Գրիգոր	Մասէրէճեան ,	մեսած	
"	Ապրափեան	B. A. B. D.	Քօոթօն
Դաւիթ	Առաքելեան*	արհեստաւոր	Այնթապ
Յարութիւն	Աչըգեան ,	հաշուբնկալ Օսմ. Պանքայի	"
Յովաչի	Պարսամեան ,	մեսաւ	
Սարգիս	Պաղտօեան ,	ուսանող	Քօոթօն
Մեդրակ	Լէյլէկեան		Այնթապ
Տիգրան	Ա. Մեսրոպեան ,	ուսուցիչ	Պէրէճիք

1905

Արքահամ Տ .	Արքահամեան*	դեղագործ	Աղեք . (Եգիպտոս)
Վլայեալ			Ամերիկա
Աստուածատուր	Նիդիպելեան		Այնթապ
Գրիգոր	Տաղլեան ,	ուսուցիչ	
Եսայի	Գըզարակեան*	մեսաւ	Քօոթօն
Զաքոս	Նալլանդեան*	ուսանող	Մալաթիա
Խորէն Գ .	Պատմահեան ,	վաճառական	Հիւսնիմանսուր
Կարտոպեա	Շիրիքնեան*	ուսուցիչ	Քօոթօն
Յարութիւն	Տաղլեան ,	ուսանող	Այնթապ
Յովհաննէս	Մէրձէնեան ,	վաճառական	
Վահան	Մզրըպլեան ,	արհեստաւոր	Աղեք . (Եգիպտոս)
Վահան	Լէյլէկեան ,	փաստարան	Պոլու

1907

Արքահամ Եազուպեան ,	մեսած	
Գրիգոր Սատթճեան ,	ուսանող ճարտա-	Նիւ Հէյլըն
րապետութեան		Ա. յնթալու
Մովսէս Պէտիրեան ,	արհեստաւոր	

Յովհաննէս Մէրտիսանեան , արհեստաւոր
Պետրոս Տ . Պետրոսեան , ուսուցիչ

Այնթապ

"

1908

Արքահամ Պէքեարեան* , ուսուցիչ
Աստուածատուր Լէյլէկեան , ուսանող
Գրիգոր Պաղասասարեսն ,

Այնթապ

Պօոթօն

անասնաբուժութեան Օսմ . Համալսարանի
Գրիգոր Զաւճեան* , ուսուցիչ
Լեւոն Պարսամեան ,
Վահան Թովլմասեան , ուսանող

Պոլիս

Այնթապ

Պօոթօն

1909

Արամ Պարսումեան , վաճառական
Աւեաիս Միւրէկեան „
Գարեգին Թէրդիպաշեան , արհեստաւոր
Գրիգոր Տ . Յարութիւնեան
Լեւոն Գաթըրճեան

Պայմում

Այնթապ

"

” Մէրճանեան , ուսանող
Հրանտ Քիւթիւկեան , դրագիր
Մովսէս Պասմաճեան , վաճառական
Յակոբ Մահակսեան , ուսանող գեղադրութեան
Յակոբ Պուրունսըզիան , ուսանող
Յարութիւն Պէրդուեան , արհեստաւոր
Տիգրան Եազուպեան , վաճառական
Տիգրան Տ . Մէրսուպեան , ուսանող Օրէնսդիտութեան Օսմ . Համալսարանի

Դամասկոս

Այնթապ

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

Եիւ Հէյվլն

Այնթապ

Գլուկ Արմլանեան , ուսանող
Եսայի Եսայեան , ուսուցիչ
Խորէն Պասմաճեան , ուսանող Berlitz
Յիրանս . լեզուադիտական վարժարանի

Պոլիս

1913

Գլուկ Արմլանեան , ուսանող
Եսայի Եսայեան , ուսուցիչ
Խորէն Պասմաճեան , ուսանող Berlitz
Յիրանս . լեզուադիտական վարժարանի

Մանուէլ Քէվիկեան, գրագիր Պաղտատի
գծին վրայ Պօմթօն
Յակոբ Պէտիկեան, ուսանող Այնթագ
Նաղար Մէրտիսանեան, ուսուցիչ Այնթագ
* Ասաղանիչ ունկցողները վարժարանիս որբերու ա-
նուններն են :

1913-14 ՏԱՐԵՇԹԶԱՆԻ ՍՇԱԿԵԲՑՆԵՐՈՒՆ ՑԱՆԿԻ

Ա. ՏԱՐԵ

Արրահամ Ապրահամեան
Երուանդ Ճէպէճեան
Ղեւանդ „
Յարութիւն Պաղըրճեան
„ Տապաղեան
(Բ. Տարի յիայ

Բ. ՏԱՐԵ

Աւետիս Գաղէղեան
Դարեղին Թահմաղեան
Դէսրդ Զէքիճեան
Դրիդոր Հալլամճեան
„ Պասմաճեան
„ Մէրճճնեան
Դանիէլ Գապաղեան
Երուանդ Տ. Մէսրոպեան
Լեւոն Պէրզուտեան
Հմայեալ Դրաճեան
Միսաք Աշճեան
Մկրտիչ Տէօքմէճեան

- 18 Յակոբ Առաքելեան
 " Ճէպէճեան
 20 " Տ . Մելքոնեան
 Նազար Նազարեան
 " Տիգօեան
 Արդիս Գնումեան

Դ. ՏԱՐԵ.

- Արամ Պաղաւասարեան
 Գէորգ Տէօքմէճեան
 Կարապէտ Քնաճեան
 Հրանտ Գրաճեան
 Ճիրճի Աշճեան
 Մովսէս Ճինոյաչեան
 30 Մարտիրոս Թօփոլաչեան
 Յակոբ Գապտակեան
 Յակոբ Պաղբրձեան
 Յարութիւն Պապօեան
 Սահակ Պարսնեան
 Սարդիս Առաքելեան

Ե. ԱԱՐԵ.

- Աստուածատուր Խ . Գաղաղեան
 Գէորգ Մազուտեան
 " Մահակուեան
 Գրիգոր Առազ Բանուեան
 40 Եսայի Եսայեան
 Երուանդ Իսկիողլուեան
 Թորոս Ալանանեան
 Լեւոն Բըչագճեան
 Լեւոն Պօշիչընեան
 Կարապէտ Հատիւեան
 " Պաղիկեան
 50 Յակոբ Աշճեան

- 48 Յակոբ Շիրիկնեան
" Զէսփիճիւեան
50 Յարութիւն Եաղսըզեան
" Աղաւեան
" Ֆէրէճեան
Յովսէփ Սրապիոնեան
" Փիրանեան
Սարգիս Պէքեարեան
" Սապօննեան
Սահփան Պէքեարեան
Տիգրան Հիմիտեան
Պարգև Ալթթարեան

Զ. ԿԱՐԳ

- 60 Արամ Լէյլէկեան
Գաբեղին Ճէպէճեան
Գէորգ Գույումճեան
" Կէօվշէնեան
Երուանդ Կէօվօղլուեան
Եռւսիփ Արտանեան
Կարապետ Զօփուրեան
Հրանտ Առաքելեան
Միհրան Եկաւեան
Յակոբ Գարսսաղօեան
70 " Շէօհմէլեան
" Ն. Սաաթճեան
» Փըսօեան
Յարութիւն Բարուղեան
" Եկաւեան
" Գնաճեան
" Գրաճեան
Նաղարէթ Գասարճեան
Ներսէս Ղազէլեան
79 Վահրամ Քէշէկեան

Վարդան Պագլըրեան
Տիգրան Թորոսեան

Պէրէճիք

Ե. ԿԱՐԴ.

Անդրանիկ Իզմիրլեան
Արամ Տէմիրճեան
Աւետիս Քէշիշեան
Գառնիկ Մէրճէնեան
" Քէշքէքեան
Գէորգ Պօղիկեան
Գրիգոր Գատէհճեան
" Բըչազճեան
Ենովք Անտիլեան
Երուանդ Սաաթճեան
" Սկրոբեան
Լեւոն Զէքիճեան
Կարապետ Մասոհեան
" Մինասեան
Միհրան Արսլանեան
Միսակ Պժեան
Յակոբ Մէրտիսանեան
" Շահինեան
Յարութիւն Անտիլեան
" Սանոսեան
" Սկրոբեան
" Քէվոնեան
Նաղարէթ Քէօմիւրճեան
Նէրսէս Գամաճեան
" Մոմճեան
Սարգիս Աստուրեան
Սեդրակ Եսայեան
Էյգէյլի զատէ Ահմէտ

ՆԱԽԱԿՐԹԱՐԱՆ

Ը. ԿԱՄՔԻ

Արրահամ Օրուլլեան
 Անդրանիկ Շիրիկճեան
 Արմենակ Հաճընեան
 Արսէն Ֆէրէճեան
 Գասպար Զէօվիճեան
 Գարեգին Արսլ սնեան
 Գէորգ Տէմիրճեան
 Դրիգոր Թէճիրեան
 " Լէլօեան
 " Խարմանճեան
 " Նաճարեան
 " Քէօչկէրեան

Օրուլ

Դաւիթ Տավօեան
 Լեւոն Աբթարեան
 Լեւոն Սիսլեան
 Խաշատուր Աղաճաճեան
 Հայկազուն Փիրսնեան
 Հրանդ Գււյումճեան
 Մանուէլ Գարամանուկեան
 Մարտիրոս Ճանեան

Միհրան Պիւլպիւլեան
 Մոլսէս Մէրտիսանետն
 " Պարսամնեան

Ցակոր Բանօեան
 " Թաշճետն
 " Տէյիրմէնճեան
 Ցարութիւն Եսայեան
 " Իփէքեան
 " Խաչատուրետն
 " Մըլսճեան

140 Նազարէթ Գաղէղեան
 Ներէս Զիթձեան
 Պաղտասար Պէրդուտեան
 Պօղոս Վարդանեան
 Սարգիս Գապագեան
 Սեղբակ Աշճեան
 " Պէքեարեան
 Տիգրան Հասիտեան

Թ. ԿԱՐԴ.

Աստուածատուր Համալեան
 Աղեքսանդր Խոկչնտէրեան
 150 Անգրիաս Հինտօհեան
 Արամ Հատիտեան
 Աւետես Հացագործեան
 Գրիգոր Ապէճեան
 Եղիտ Գույշումնեան
 Թորոս Ճէպէճեան
 Կարապետ Նալբանդեան
 " Շիրիքձեան
 Հրանտ Կըպիճեան
 Մարտիրոս Փիրանմեան
 160 Մելքոն Այճեան
 Միւաք Սվաճեան
 Միքայէլ Թիւթիւննեան
 Յակոբ Նազարեան
 " Անտիլեան
 " Պաղիկեան
 Յովհաննէս Թհանեան
 Յովսէփ Գարասագուեան
 " Ճէպէճեան
 Նազարէթ Աշճեան
 170 Պետրոս Պէքեարեան
 Սարգիս Կէնտիմեան
 " Մինսակեան

Ճառ
 Ճաճէս
 Ճաճգէժիր.
 Ճաճգրանուայմ
 ՃաճճախցԱ

Ժ. ԿԱՐԳ.

- 173 Բիւղանդ Դպլիկեան
Գէորգ Նազարեան
Գրիգոր Եսայեան
" Պասմաճեան
" Ռուբէնեան
Եազուպ Խսրայէլեան
Երուանդ "
170 Երջանիկ Վանըսեան
Լեւոն Արսլանեան
" Մինասեան
Կարապետ Գաղանճեան
" Գարդաեան
" Էքմէքճեան
Ղեւոնդ Տ. Մեսրոպեան
Ճիրձի Գարաեան
Միհրան Խսրայէլեան
Յակոբ Արօեան
170 " Թահթաճեան
Յարութիւն Առաքելեան
" Պիւղիւլեան
Յովսէփ Յ. Սէրայտարեան
Նազարէթ Տուղճեան
Նուպար Գարամանուկեան
Սարդիս Եազուպեան
Վահան Տավօեան
Աեղրակ Բանճարճեան

Ժ. ԿԱՐԳ.

- Ագամ Գումրուեան
280 Աստուածատուր Ա. Գապագեան
Անդրանիկ Տ. Գրիգորեան
Արիստակէս Տ. Պետրոսեան
283 Աւետիս Ատագլեան

204 " Թիւթիւննեան

Գէորգ Ալաճաճեան

" Շարօնեան

" Տ. Մկրտչեան

Գրիգոր Իսպիրեան

" Լյլէկեան

" Նազարեան

" Քէօրքիւնլեան

Երուանդ Միւրէքեան

Էլիա Առաքելեան

Եղուարդ Սերոբեան

Լեւոն Գապագեան

" Գրաճեան

" Հիմիտեան

" Սաաթճեան

" Բորբոսեան

Լութֆի Առաքելեան

Ճորժ Արսլանեան

Մանուէլ Արապեան

Յակոբ Թօդմագճեան

" Կիւլտալեան

" Տ. Ասաթճեան

" Աթաշեան

" Եագուպեան

Յարութիւն Շէօհմէլեան

" Ռուբէնեան

" Բըչագճեան

Յովսէփ Մասէրէճեան

Յովհաննէս Մառանեան

" Միւրէքեան

Ներսէս Արապեան

" Թովմասեան

" Կըրապօեան

Նազարէթ Պարոնեան

Նուպար Թահթաճեան

239

Սարդիս Տէօշողլանեան
Վահան Թօփաղեան
Տրդատ Լէյլէկեան
Օննիկ Գապագեան

Ժ.Բ. ԿԱՐԴ.

Աբրահամ Թէրդեան
Աստուածատուր Գարական
Աւետիս Իյձեան
Բիւզանդ Առաքելեան
Գարրիէլ Թանաչեան
Գառնիկ Գարդական
Գէորգ Գասարճեան

250 Գրիգոր Ա. Գապագեան

" ζ . " "
Գրիգոր Յ. Թէճիրեան
" Մասէրէճեան
" Սէմէրճեան
Եագուալ Թէճիրեան
" Մինասեան

Եղիա Տօլպագեան
Երուանդ Ն. Սաաթճեան
Լևոն Աշճեան

260 " Եսայեան
" ζացագործեան
Կարապետ Գ. Արսլանեան

" Յ. Արսլանեան
" Շիրիկճեան
" Մղրըպլեան
" Նաղարեան
" Զալըգեան
" Պալեան
" Բըչաղճեան
" Թօփճեան

271 Յակոբ Խաչատրութեան

" Գալթըրճեան

" Թէճիրեան

Յարութիւն Գամաճեան

" Թաշճեան

" Թովմասեան

" Պիլէմճէեան

Յովսէփ Շիրիկճեան

" Ա. Սէրայտարեան

Յովհաննէս Իսկէնտէրեան

" Պէրպէրեան

Նաղարէթ Ա.-Գէորգեան

Նէրսէս Աշճեան

Սարգիս Գատէհճեան

Վահան Սաաթճեան

Տիգրան Թօփապաշճեան

Փառնակ Մատղաշեան

Սարգիս Քէօշկէրեան

288

ՄԵՐ ՊԷՏՔԵՐԸ

Անթերի գործ մը կատարած ըլլալու յաւակնութիւնը չէ որ մեզ մղած է ներկայանալու հասարակութեան ներկայ յայտագրով։ Հեռու մեղմէ նման ինքնախարէութիւն մը, կատարեալլ ու լաւագոյնը մեր նշանաբանը եղած է ու կը մնայ։

Թիւրքիոյ իրականութեան մէջ ի յայտ եկած նոր երեսոյթներ, ցնցող ազգեցութիւն գործած են մանաւանդ կըրթական աշխարհին մէջ։ Ստեղծուած նոր պայմաններ ապրելակերպի և գործառնութեան նոր ուղղութիւններ ներշնչած են, ուղղութիւններ՝ զորս անյապաղ մշակել մեզ, կըրթական վարիչներուս, էական պարտքն է։ Նոր գրութեան հանդէպ նոր ողի և գործելակերպի նորադոյն մէթուններ անհրաժեշտութիւններ դարձած են։ Հետեւաբար, Արեւմըտեան հսկայ քաղաքակրթութեան յառաջնաղացումին առջև չընկրկելու, այլ ընդհակառակը քաջ ու անվախ կերպով դիմագրաւելու համար զայն, ստիպում գոյացած է պատրաստուիլ աւելի դիտակցօրէն։ Նոր դէպքերու հանդէպ ծնունդ առած են նաև նորանոր պարտականութիւններ, նորանոր պէտքեր։ Թէև վարժարանիս Խնամակալութիւնը շատոնց զգացած է այդ պէտքերը, սակայն այսօր անոնք աւելի քան երբէք հրամայական բնոյթ ստացած են։

Որո՞նք են այդ պէտքերը։ —

Առաջին և կարեւորագոյն պէտքը այժմու առողջապահական մանկավարժական, պէտքերուն համապատասխան ընդարձակ շենքի մը կառուցումն է։ Աշակերտաներու թիւը հետզհետէ աճէլու վրայ ըլլալով՝ ներկայ շնչքը բոլորովին անբաւական կը դառնայ զայն գոհացնելու, որով ակամայ և ցաւօք սրտի կ'ստիպուինք սահմանափակել ուսանողութեան թիւը։

Երկրորդ. Վերեւ ակնարկուած նոր իրականութեան պարտադրած պահանջներու գոհացում տալու համար, բարին լայն առումով, արդիական բաստիարակութիւն մը,

թիւով աւելի և մասնաւոր պատրաստութիւն ունեցող հյումուս և մանկալարմ ուսուցիչներու պէտքը երթալով աւելի զգալի կը դառնայ : Այս մասին մեր յամառ ջանքերը դժբաղտաբար հազիւ կիսովին կրցած ենք պասկել : Սոյն երկրորդ պէտքը որքան շեշտուի քիչ է :

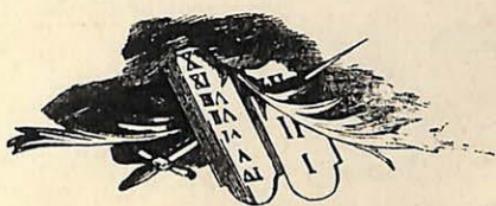
Երրորդ պէտքը սերտիւ կապուած նախորդին մասնաւոր դրամագուխի մը կազմութեան ստիպողականւթիւնն է : Գործին մօտէն տեղեակ անձեր միայն կրնան զգալ դերադանցօրէն վնասակար և շատ անդամ ալ ոչ-գործնական հանդամանքը ամէն տարի նոր և անծանօթ ուսուցիչներու հետ բանակցելու դրութեան : Սոյն դրութեան . միանդամ ընդ միշտ վերջ տալու և վարժարանը օժանելու համար փորձ մնայուն ուսուցիչներով , անհրաժեշտ է հասաաառն դրամագուխի մը գոյութիւնը : (Թէեւ վարժարանս ունի մօտ 700 Օսմ . իրայի անձեռնմխելի դրամագուխ մը , սակայն նկատի ունենալով մեր ծանրաբեռնեալ պիտօնէն , դիւրիւն է հաուկնալ թէ այն գումարը որքա՞ն անբաւական կը մնայ) : Սոյն դրամագուխի եկամուտով կարելի պիտի ըլլայ վարժարանիս ընդունակ և կարեւոր կարօտ ընթացաւարաններէն արտասահման իրկել և պատրաստել տալ , որով շատ մը տաղանդներու ալ փթթումին առիթ տրուած կը լինի :

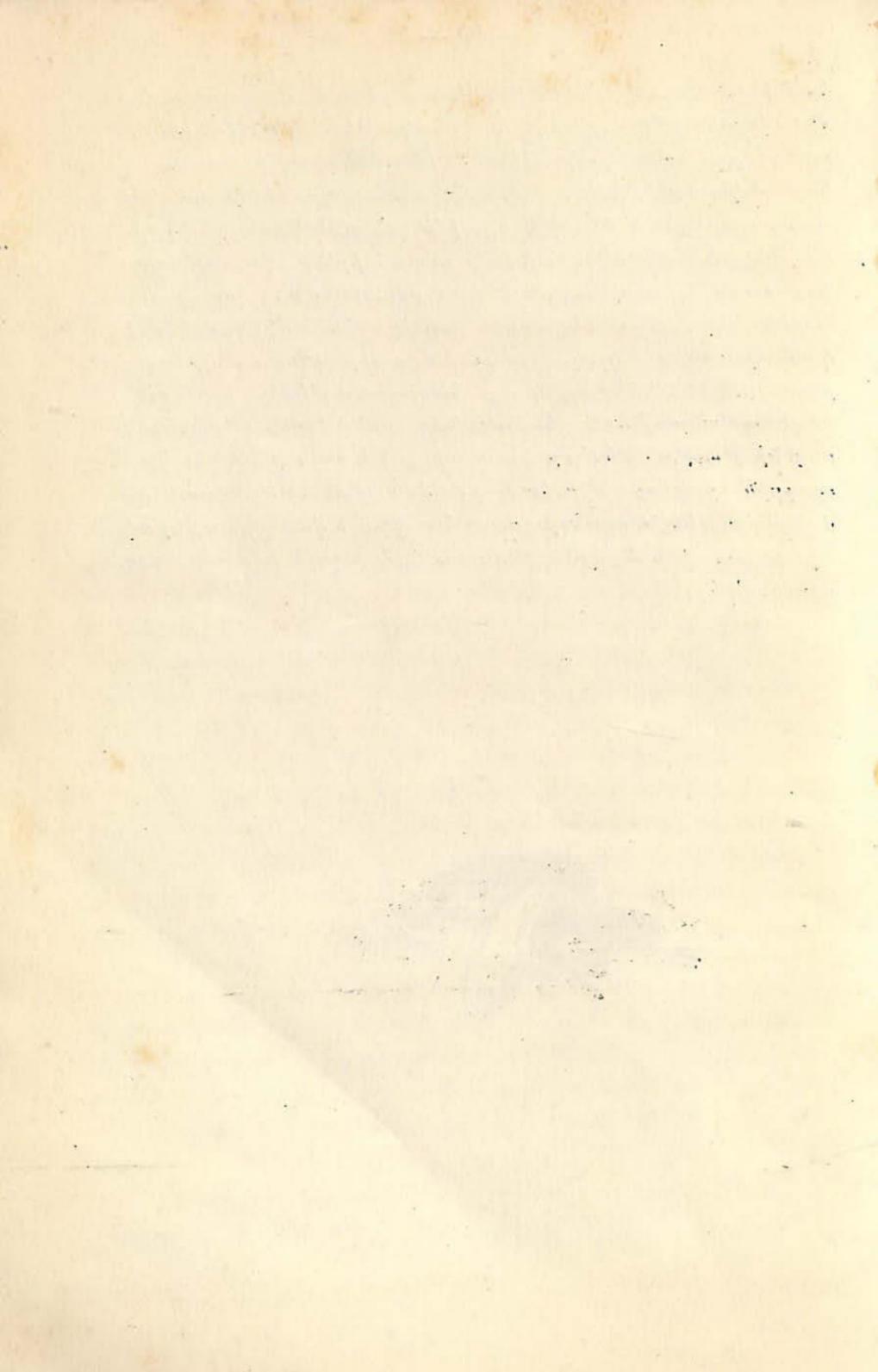
Չորրորդ և կարեւոր պէտքեր են նաև ներկայ Գրադարանի առխացումը և ֆիլմական աջևատանոցի (laboratory) մը կազմութիւնն ու հաստատումը , աշակերտաց առիթ ընծայելու համար ինքնաշխատութեան , ուսումնասիրութեան և գործնական վարժութիւններու :

Վերջապէս կան ու կան , պէտքերը անթիւ և անհամար են . . . : Սոյն պէտքերուն հանդէպ թիւերնիս ծալլած սպասողական դիրքի մը մէջ չենք մնացած , և ոչ ալ անոնց ներկայացուցած նիւթական զոհողութիւնները ու դժուարութիւնները գոյզն ինչ յուսահատութիւն ներշնչած է մեզ : Ա՛չ , աշխատած ենք , և կը շարունակենք աշխատիլ , բայց . . . :

Պէտքերու յարաճուն զարգացումը և անոնց ներկայացուցած նիւթական հսկայ արժէքը թոյլ չեն տար մեն

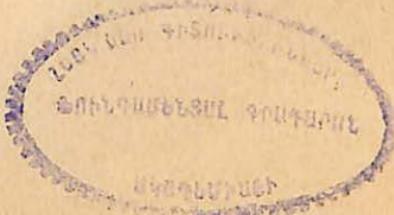
հասնիլ ամենուն և ատենին : Ամենուրէք և մանաւանդ մեր
միջավայրին մէջ առանց հասարակութեան նիւթական և
բարոյական օժանդակութեան, ինամակալութիւններու և
կամ ընկերութիւններու հասարակական բոլոր ձեռնարկները
դատապարտուած են եթէ ոչ վիճելու՝ գէթ կաղալու : Գոր-
ծը այնքան հսկայ է և այնքան գաճաճ իրենց պայմանները:
Երբ օտարներ հսքայաքայլ կը յառաջանան, կաղալ մեր
գործին չի դար: Կեանքի պայքարին մէջ ընկճուի
կամ դասալիք ըլլալու բնաւ մտադիր չենք, հետեւա-
բար կ՛ոզ կ'ընկնք յարգոյ հասարակութեան իւր ան-
կեղծ համակրութեան հաւաստիքը ընծայելու, աջակցելով
մեզ նիւթապէս, մեզ՝ որ կը տքնինք իր համար, իր ճակա-
տագրին բարւոքումին համար: Հասարակութեան սոյն օ-
ժանդակութենէն գօտեպնդուած հաստատ, վստահ քայլերով
պիտի յառաջանանք դէպ ի մեր և Հայ ազգին իտէալն եղող
յաւագոյնը:

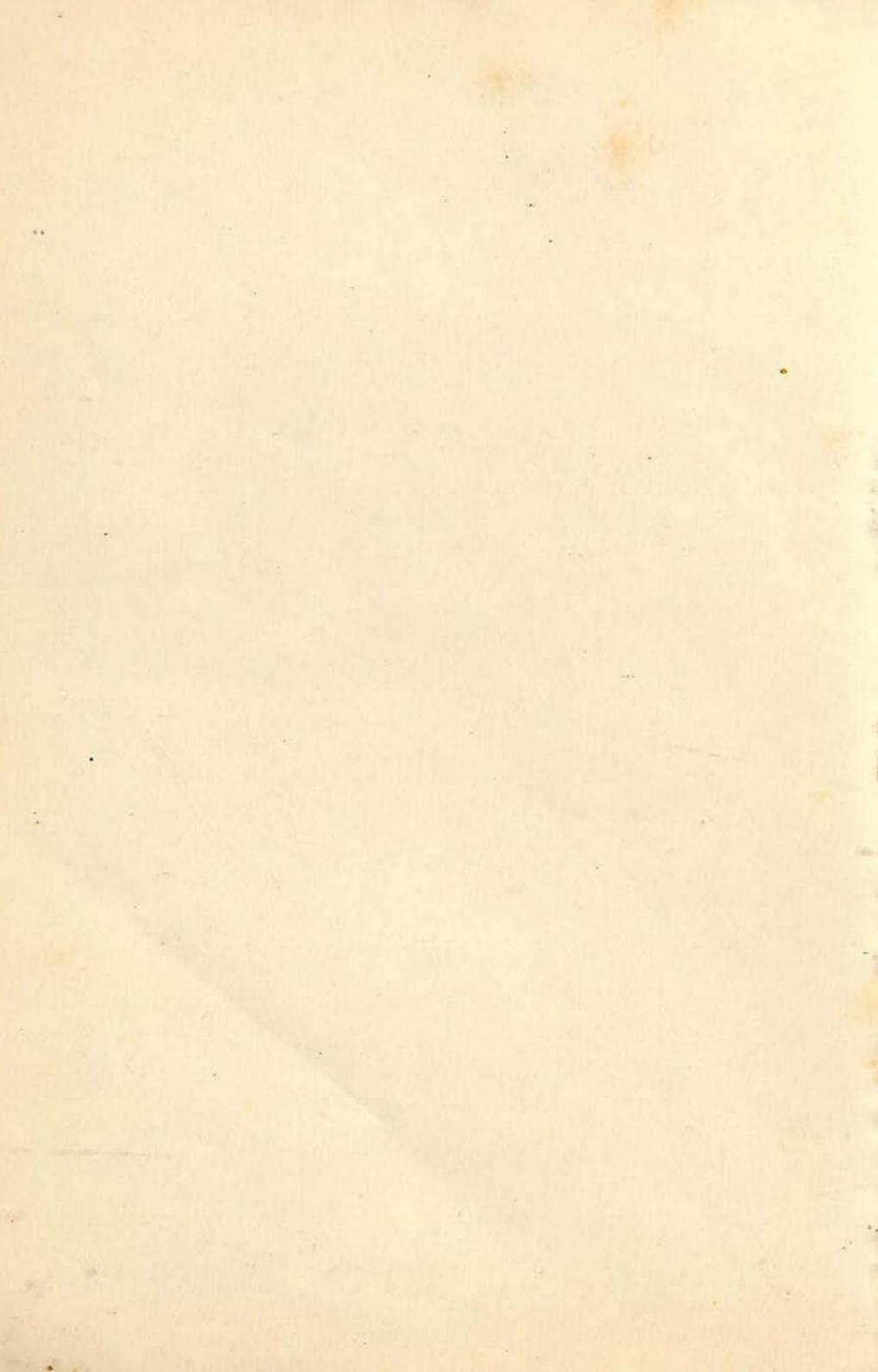

ՎՐԻԹԱԿ

Էջ	Տար	Սենեկ	ՈՒՂԻԴ.
4	31	սեմերուն . . . կը ցանուի	սելմերուն մէջ որո՞ն չը ցանուի
14	4	վարդարան	վարժարան
20	3	գանձարան	գանձարան միջին
"	4	գաղանձեան	գաղանձեան տարբա- կան
"	22	Dent's Fist	Dent's First
21	1	Grammer	Grammar
22	"	Correspongance	Correspondence
"	13	Մեղրագետ	Մեղրագետ
"	17	Canvers.	Convers.
24	10	Ֆէնմինին	Ֆէնմինին
"	19	Աստեղաբաշխ	Աստղաբաշխութիւն
		Prof. Tarr	Moulton
41	29	աճելու	աճելու
42	16	դիւրին	դիւրին
43	1	ամենուրեք	ամենուրեք
"	7	հսքայաբայլ	հսկայաբայլ
"	5	վիճելու	վիժելու
"	8	ընկճուի	ընկճուիլու

ԳԱԱ Եկմանարար գիտ. գրադ.

FL0329209

Mnn
1051